

Štvrtok 23. júna 2016

P8_TA(2016)0291

Opatrenia nadväzujúce na strategický rámec pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET 2020)

Uznesenie Európskeho parlamentu z 23. júna 2016 o opatreniach v nadväznosti na strategický rámec pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET 2020) (2015/2281(INI))

(2018/C 091/02)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 2 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ),
- so zreteľom na články 165 a 166 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, a najmä na jej článok 14,
- so zreteľom na závery Rady z 12. mája 2009 o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET 2020) ⁽¹⁾,
- so zreteľom na spoločnú správu Rady a Komisie na rok 2012 o vykonávaní strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave („ET 2020“) – Vzdelávanie a odborná príprava v inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej Európe ⁽²⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 26. augusta 2015 s názvom Návrh spoločnej správy Rady a Komisie na rok 2015 o vykonávaní strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET 2020) – Nové priority pre európsku spoluprácu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy (COM(2015)0408),
- so zreteľom na spoločnú správu Rady a Komisie na rok 2015 o vykonávaní strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave (ET 2020) – Nové priority pre európsku spoluprácu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy ⁽³⁾,
- so zreteľom na závery Rady z 28. a 29. novembra 2011 o referenčnej hodnote pre vzdelávaciu mobilitu ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na závery Rady z 19. novembra 2010 o výchove k trvalo udržateľnému rozvoju ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na závery Rady zo 17. februára 2014 o investovaní do vzdelávania a odbornej prípravy – reakcia na oznámenie s názvom Prehodnotenie vzdelávania: investície do zručností na dosiahnutie lepších sociálno-ekonomických výsledkov a na ročný prieskum rastu na rok 2013 ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na závery Rady z 20. mája 2014 o účinnom vzdelávaní učiteľov ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 119, 28.5.2009, s. 2.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 70, 8.3.2012, s. 9.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 417, 15.12.2015, s. 25.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 372, 20.12.2011, s. 31.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 327, 4.12.2010, s. 11.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 64, 5.3.2013, s. 5.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 183, 14.6.2014, s. 22.

Štvrtok 23. júna 2016

- so zreteľom na závery Rady z 20. mája 2014 o zabezpečení kvality na podporu vzdelávania a odbornej prípravy ⁽¹⁾,
- so zreteľom na závery Rady o výchove k podnikaniu v rámci vzdelávania a odbornej prípravy ⁽²⁾,
- so zreteľom na závery Rady o úlohe vzdelávania v ranom detstve a primárneho vzdelávania pri podpore tvorivosti, inovačnosti a digitálnej kompetencie ⁽³⁾,
- so zreteľom na závery Rady o znižovaní miery predčasného ukončenia školskej dochádzky a podpore úspechu v škole ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Prehodnotenie vzdelávania: investície do zručností na dosiahnutie lepších sociálno-ekonomických výsledkov (COM(2012)0669),
- so zreteľom na odporúčanie Rady z 20. decembra 2012 o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady 2006/962/ES z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na deklaráciu z neformálneho zasadnutia ministrov školstva EÚ, ktoré sa konalo 17. marca 2015, o podpore občianstva a spoločných hodnôt slobody, tolerance a nediskriminácie prostredníctvom vzdelávania (Parížska deklarácia) ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na závery z Rigy, ktoré 22. júna 2015 prijali ministri zodpovední za odborné vzdelávanie a prípravu ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na zelenú knihu Komisie z 3. júla 2008 s názvom Migrácia a mobilita: výzvy a príležitosti vzdelávacích systémov EÚ (COM(2008)0423),
- so zreteľom na správu, ktorú vo februári 2010 vypracovala pre Komisiu expertná skupina pre nové zručnosti pre nové pracovné miesta, s názvom Nové zručnosti pre nové pracovné miesta: súčasné kroky ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 18. decembra 2006 týkajúce sa medzinárodnej mobility v rámci Spoločenstva na účely vzdelávania a odbornej prípravy: Európska charta kvality mobility ⁽¹⁰⁾,
- so zreteľom na správu šiesteho fóra pre dialóg medzi univerzitami a podnikmi z marca 2015 ⁽¹¹⁾,
- so zreteľom na predpoveď Európskeho strediska pre rozvoj odborného vzdelávania (CEDEFOP) z roku 2012 týkajúcu sa zručností s názvom Budúca ponuka a dopyt v oblasti zručností v Európe ⁽¹²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenia z 8. septembra 2015 o podpore podnikania mladých ľudí prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy ⁽¹³⁾ a z 28. apríla 2015 o opatreniach nadväzujúcich na vykonávanie bolonského procesu ⁽¹⁴⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 183, 14.6.2014, s. 30.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 17, 20.1.2015, s. 2.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 172, 27.5.2015, s. 17.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 417, 15.12.2015, s. 36.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 398, 22.12.2012, s. 1.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 394, 30.12.2006, s. 10.

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/education/news/2015/documents/citizenship-education-declaration_en.pdf

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/2015-riga-conclusions_en.pdf

⁽⁹⁾ http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/125en.pdf

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 394, 30.12.2006, s. 5.

⁽¹¹⁾ http://ec.europa.eu/education/tools/docs/university-business-forum-brussels_en.pdf

⁽¹²⁾ http://www.cedefop.europa.eu/files/3052_en.pdf

⁽¹³⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0292.

⁽¹⁴⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0107.

Štvrtok 23. júna 2016

- so zreteľom na svoje uznesenie z 26. novembra 2015 o vzdelaní pre deti v núdzových situáciách a dlhotrvajúcich krízach ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 12. apríla 2016 o programe Erasmus+ a ďalších nástrojoch na posilnenie mobility v oblasti odborného vzdelávania a prípravy – prístup celoživotného vzdelávania ⁽²⁾,
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre kultúru a vzdelávanie (A8-0176/2016),
- A. keďže všetky nižšie uvedené odkazy na „vzdelávanie a odbornú prípravu“ by sa mali chápať ako odkazy zahŕňajúce formálne, neformálne a informálne formy, a to vzhľadom na ich doplnkový charakter pri prechode k vzdelávajúcej sa spoločnosti a na ich úlohu pri zameriavaní sa na konkrétne cieľové skupiny, čím uľahčujú začlenenie ľudí s obmedzenými vzdelávacími príležitosťami;
- B. keďže vzdelávanie a odborná príprava by sa nemali zameriavať len na plnenie potrieb trhu práce, ale mali by predstavovať hodnotu samy osebe, pretože vzdelávanie zohráva rovnako významnú úlohu pri rozvíjaní etických a občianskych hodnôt a všeobecne chápaných humanistických hodnôt, ktoré sú zakotvené v zmluvách, ako aj pri upevňovaní demokratických zásad, na ktorých je Európa založená;
- C. keďže vzdelávanie by malo prispievať k osobnému rozvoju, vzájomnému rešpektu a rastu mladých ľudí s cieľom vytvoriť z nich aktívnych, zodpovedných a uvedomelých občanov s občianskymi, sociálnymi a medzikultúrnymi prierezovými schopnosťami, ako aj kvalifikovaných odborníkov;
- D. keďže vzdelanie by sa malo pokladať za základné ľudské právo a verejný statok, ktorý by mal byť prístupný všetkým;
- E. keďže vzdelávanie a odborná príprava zohrávajú dôležitú úlohu v boji proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu a rozšírenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu môže poskytnúť nové príležitosti pre nízkokvalifikované osoby, nezamestnaných, ľudí s osobitnými potrebami, staršie osoby a migrantov;
- F. keďže inkluzívne a kvalitné vzdelávanie a odborná príprava majú zásadný význam pre kultúrny, hospodársky a spoločenský rozvoj Európy;
- G. keďže vzdelávanie a odborná príprava v Európe by mali prispievať k stratégiám a iniciatívam EÚ vrátane stratégie Európa 2020, iniciatívy jednotného digitálneho trhu, Európskeho programu v oblasti bezpečnosti a Investičného plánu pre Európu;
- H. keďže nie všetky členské štáty čelia rovnakému druhu a rovnakej úrovni výziev, čo znamená, že všetky odporúčania navrhnuté v súvislosti so vzdelaním a s odbornou prípravou by mali byť pružné a mali by zohľadňovať vnútroštátne a regionálne hospodárske, sociálne, demografické, kultúrne a ďalšie faktory, pričom by sa zároveň mali zameriavať na zlepšenie situácie v EÚ ako celku;
- I. keďže rámec spolupráce ET 2020 by mal rešpektovať právomoci členských štátov a zároveň dopĺňať vnútroštátne opatrenia a podporovať členské štáty v ich úsilí o rozvoj systémov vzdelávania a odbornej prípravy;
- J. keďže hospodárskemu rozvoju a sociálnej súdržnosti by sa mala venovať rovnaká pozornosť, a to kombináciou politík so zameraním na dosiahnutie spravodlivejšieho rozšírenia poznatkov medzi obyvateľstvom s cieľom bojovať proti prehľbovaniu rozdielov v príjmoch, ktoré sa objavujú ako vedľajší účinok technologického rastu uprednostňujúceho zručnosti;

⁽¹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0418.

⁽²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2016)0107.

Štvrtok 23. júna 2016

- K. keďže účinné investície do kvalitného vzdelávania a odbornej prípravy sú zdrojom udržateľného rastu;
- L. keďže súčasne nízke úrovne vedomostí a základných zručností sú znepokojujúce a je teda nutné, aby základné a stredoškolské vzdelávanie poskytovalo potrebný základ pre ďalšie učenie a začlenenie do trhu práce;
- M. keďže trendy svedčiace o nízkych základných zručnostiach dospelých vyvolávajú potrebu posilniť vzdelávanie dospelých, ktoré je nástrojom na zvýšenie kvalifikácie a rekvalifikáciu;
- N. keďže v ročnom prieskume rastu na rok 2014 Komisia vyjadrila názor, že z hľadiska výdavkov je potrebné, aby členské štáty našli spôsoby na ochranu alebo podporu dlhodobějších investícií do vzdelávania, výskumu, inovácií, energetiky a opatrení v oblasti klímy, a že je mimoriadne dôležité investovať do modernizácie systémov vzdelávania a odbornej prípravy vrátane celoživotného vzdelávania;
- O. keďže verejné rozpočty sú naďalej pod silným tlakom, pričom viacero členských štátov znížilo svoje výdavky na vzdelávanie a odbornú prípravu, a teraz je nevyhnutné zvýšiť účinnosť ďalších investícií v tejto oblasti, pretože ide o rozhodujúci faktor pre produktivitu, konkurencieschopnosť a rast;
- P. keďže hoci došlo k zlepšeniu výsledkov súvisiacich s dosahovaním cieľov pre vysokoškolské vzdelávanie v rámci ET 2020, v celom európskom priestore vysokoškolského vzdelávania (EHEA) sa objavujú správy o obavách, pokiaľ ide o účinnosť investícií členských štátov do vzdelávania, prvoradé zameranie na kvantitatívne ukazovatele, podmienky výučby, kvalitu štúdia, úbytok akademickej slobody a skepsu v súvislosti s určitými aspektmi bolonského procesu a jeho vykonávaním v niektorých krajinách;
- Q. keďže Monitor vzdelávania a odbornej prípravy 2020 poukazuje na to, že hlavnou výzvou, ktorej v súčasnosti čelíme, je nedostatočné vzdelanie a slabé začleňovanie osôb zo znevýhodneného sociálno-ekonomického prostredia, čo si vyžaduje väčší sociálny dôraz v záujme dosiahnutia cieľov ET 2020 a zvýšenia inkluzívnosti a kvality systémov vzdelávania a odbornej prípravy;

Strategický rámec ET 2020

1. víta hodnotenie strategického rámca ET 2020 a zdôrazňuje, že je potrebné zohľadniť jeho závery a urýchlene ich vykonať, aby sa zvýšila pridaná hodnota a optimalizovala účinnosť rámca, pričom sa posilní relevantnosť pre jednotlivé krajiny a vzájomné učenie;
2. vyjadruje poľutovanie nad tým, že obrovské problémy v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, pokiaľ ide o kvalitu, prístupnosť a sociálno-ekonomickú diskrimináciu, stále zostávajú nevyriešené, a domnieva sa, že na európskej aj vnútroštátnej úrovni by sa mali realizovať ambicióznejšie, koordinovanejšie a účinnejšie politické opatrenia;
3. pripomína význam deklarácie o podpore občianstva a spoločných hodnôt slobody, tolerancie a nediskriminácie prostredníctvom vzdelávania, ktorá bola prijatá v marci 2015 v Paríži;
4. víta zníženie počtu prioritných oblastí strategického rámca ET 2020 na šesť oblastí uvádzajúcich konkrétne otázky, z ktorých si členské štáty môžu vybrať a zrealizovať ich podľa svojich potrieb a podmienok, ale poznamenáva, že treba zvýšiť účinnosť a posilniť operačné hľadisko tohto rámca a prijať pracovný program;
5. víta navrhované rozšírenie pracovného cyklu z 3 na 5 rokov s cieľom zlepšiť vykonávanie dlhodobých strategických cieľov a práce na otázkach, ako sú neprospievanie žiakov v niektorých študijných odboroch, nízka miera účasti na vzdelávaní dospelých, predčasné ukončenie školskej dochádzky, sociálne začlenenie, občianska angažovanosť, rodové rozdiely a miera zamestnateľnosti absolventov;

Štvrtok 23. júna 2016

6. víta novú generáciu pracovných skupín pre strategický rámec ET 2020 a vyzýva Komisiu, aby zlepšila zastúpenie rôznych zainteresovaných strán v týchto skupinách, najmä začlenením väčšieho počtu odborníkov v oblasti vzdelávania, pracovníkov s mládežou, zástupcov občianskej spoločnosti, učiteľov a pracovníkov fakúlt, ktorých praktické skúsenosti sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov ET 2020; zdôrazňuje, že treba zabezpečiť lepšie šírenie výsledkov práce týchto skupín na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ;
7. víta posilňovanie riadiacej úlohy neformálnych orgánov v strategickom rámci ET 2020, ako aj vytvorenie cyklických spätných väzieb prepájajúcich skupinu na vysokej úrovni, zoskupenia na úrovni generálnych riaditeľov a pracovné skupiny; uznáva úlohu, ktorú organizácie občianskej spoločnosti zohrávajú pri oslovovaní miestnych, regionálnych a celoštátnych zainteresovaných strán a občanov v súvislosti s európskou spolupracou v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, a požaduje, aby im bola pridelená finančná podpora v rámci programu Erasmus+ (KA3) a Európskeho sociálneho fondu;
8. vyzýva na zriadenie neformálneho koordinačného orgánu, ktorého členmi by boli generálny riaditeľ GR Európskej komisie pre vzdelávanie a kultúru (GR EAC), riaditelia zodpovední za vzdelávanie na iných GR a zástupcovia občianskej spoločnosti, sociálnych partnerov a výboru EP pre kultúru a vzdelávanie a ktorý by organizoval stretnutia na vysokej úrovni s cieľom zabezpečiť užšiu koordináciu práce, súdržnosť politík a prijímanie opatrení v nadväznosti na odporúčania, ktoré vydali formálne a neformálne orgány strategického rámca ET 2020; domnieva sa, že takáto koordinácia je potrebná vzhľadom na obavy z nedostatku skutočného dialógu medzi Komisiou a organizáciami občianskej spoločnosti a z rozdelenia právomocí súvisiacich s ET 2020 medzi viacerými generálnymi riaditeľstiev Komisie a komisárov; požaduje, aby sa závery tejto práce náležite oznámili na európskej aj vnútroštátnej úrovni;
9. opakuje, že bez ohľadu na význam získania zručností potrebných pre zamestnateľnosť by sa mala podporovať hodnota, kvalita a praktické využívanie poznatkov a akademická exaktnosť; zdôrazňuje, že vzhľadom na odlišnú sociálno-ekonomickú situáciu v členských štátoch a rôznorodé vzdelávacie tradície je nutné vyhýbať sa celoplošným normatívnym prístupom; zdôrazňuje, že nadchádzajúca európska agenda v oblasti zručností by sa síce mala náležite zameriavať na výzvy v oblasti hospodárstva a zamestnanosti, ale rovnako by sa mala venovať aj významu odborných znalostí, študijných výsledkov, kritického myslenia a tvorivosti; vyzýva zároveň členské štáty, aby podporovali iniciatívy, v rámci ktorých by študenti mali možnosť prezentovať svoje zručnosti pred verejnosťou a potenciálnymi zamestnávateľmi;
10. upozorňuje na riziká spojené s nárastom radikalizácie, násilia, šikanovania a problémov so správaním, ktoré sa začínajú na úrovni základných škôl; vyzýva Komisiu, aby uskutočnila výskum na úrovni EÚ a poskytla prehľad o situácii vo všetkých členských štátoch, v ktorom uvedie ich reakciu na tieto trendy a či a ako členské štáty zahrnuli etické, osobné a sociálne vzdelávanie do svojich osnov ako nástroj, ktorý sa doteraz ukázal ako úspešný v mnohých školách, vrátane podpory pre učiteľov, pokiaľ ide o tieto horizontálne zručnosti; nabáda členské štáty, aby si v tejto oblasti navzájom vymieňali najlepšie postupy;
11. poukazuje na hodnotu komunitného prístupu k formálnemu, neformálnemu a informálnemu vzdelávaniu a silných väzieb medzi vzdelávacím prostredím a rodinami;
12. požaduje širšie zapojenie všetkých príslušných aktérov do práce na strategickom rámci ET 2020;
13. zastáva názor, že samotní študujúci musia byť motivovaní k aktívnej účasti na správe svojich vzdelávacích štruktúr, a to v akomkoľvek veku a pri všetkých typoch vzdelávania;
14. nabáda členské štáty, aby posilnili väzby medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania a odborného vzdelávania a prípravy, výskumnými ústavmi a hospodárskym odvetvím a aby zabezpečili zapojenie sociálnych partnerov a občianskej spoločnosti; konštatuje, že toto partnerstvo posilní vplyv strategického rámca ET 2020 a význam systémov vzdelávania pre zvyšovanie inovačnej kapacity Európy;

Štvrtok 23. júna 2016

15. zdôrazňuje, že stratégie komunikácie medzi školami a rodičmi, výchovné programy a ďalšie programy osobného rozvoja realizované vo vzdelávacom prostredí v spolupráci s rodinami a inými príslušnými sociálnymi partnermi môžu prispieť k väčšiemu sociálnemu zblíženiu, presadzovaniu aktívneho občianstva a európskych hodnôt zakotvených v zmluvách a k prevencii radikalizácie; zdôrazňuje, že priaznivé domáce prostredie je veľmi dôležité pri zabezpečovaní pokroku detí, pokiaľ ide o základné zručnosti, a upozorňuje na hodnotu kurzov pre rodičov, ktoré môžu byť účinné v boji proti nedostatočnému vzdelaniu;
16. nabáda na výmenu najlepších postupov v strategickom rámci 2020;
17. zdôrazňuje, že spolupráca prostredníctvom rámca ET 2020 zásadným spôsobom dopĺňa vnútroštátne opatrenia, ako napríklad učenie sa jeden od druhého, zhromažďovanie údajov, pracovné skupiny a výmena osvedčených vnútroštátnych postupov, ktoré budú posilnené zlepšením ich transparentnosti a koordinácie a šírením ich výsledkov;
18. zdôrazňuje úlohu externých združení a mimovládnych organizácií, čo sa týka pôsobenia v školách s cieľom obohatovať deti o ďalšie zručnosti a sociálne kompetencie, ako je umenie alebo ručné práce, a napomáhania integrácie, lepšieho chápania ich okolia a solidarity pri vzdelávaní a v živote, ako aj uľahčenia osvojovania vzdelávacích kompetencií celých tried;
19. je znepokojený tým, že kvalita vzdelávania a odbornej prípravy učiteľov z hľadiska rozsahu a komplexnosti v niektorých členských štátoch zaostáva, pokiaľ ide o kompetencie, ktoré sú potrebné na vyučovanie v súčasnosti, ako je napríklad vyrovnanie sa so stále väčšou rozmanitosťou študujúcich a využívanie inovatívnych vyučovacích metód a nástrojov IKT;
20. nabáda členské štáty, aby upravili svoje programy počiatočnej odbornej prípravy učiteľov a nepretržitého rozvoja na pracovisku, lepšie využívali činnosti partnerského učenia realizované medzi členskými štátmi a podporovali spoluprácu a partnerstvo medzi pedagogickými fakultami a školami;
21. víta novú prioritu strategického rámca ET 2020, ktorou je zlepšenie podpory pre učiteľov a posilnenie ich postavenia, čo je nevyhnutné na to, aby mohli získať potrebný rešpekt a ich povolanie by sa tak stalo atraktívnejšie; zastáva názor, že splnenie tohto cieľa by vyžadovalo lepšiu prípravu a odbornú prípravu učiteľov a zlepšenie ich pracovných podmienok vrátane zvýšenia ich miezd v niektorých členských štátoch, vzhľadom na to, že učitelia často zarábajú menej, než je priemerný plat vysokoškolačka;
22. so znepokojením konštatuje, že v niektorých členských štátoch, predovšetkým v krajinách, ktoré majú ťažkosti, sa príprava učiteľov a kvalita vzdelávania zhoršili v dôsledku nedostatku personálu a škrtov v školstve;
23. poukazuje na to, že poskytovanie otvoreného a inovatívneho vzdelávania a odbornej prípravy je prioritnou oblasťou v rámci ET 2020; podčiarkuje význam rozvíjania a presadzovania inovácií a flexibility v metódach výučby, učenia a prenosu znalostí, pri ktorých sa jednotlivci aktívne zapájajú;
24. nabáda členské štáty, aby naplno využívali potenciál, ktorý ponúka digitalizácia, IKT a nové technológie vrátane otvorených dátových platforiem a hromadných otvorených online kurzov, s cieľom zlepšiť kvalitu a dostupnosť učenia a výučby; vyzýva EÚ a členské štáty, aby vyvinuli potrebné úsilie na zlepšenie digitálnych zručností a zručností v oblasti IKT, a to aj prostredníctvom organizovania osobitných školení zameraných na používanie týchto nástrojov pre učiteľov a študentov v školách a na univerzitách; nabáda na výmenu najlepších postupov a posilnenie cezhraničnej spolupráce v tejto oblasti;
25. oceňuje pozornosť, ktorú Komisia venuje významu digitálnych zručností; zdôrazňuje, že ak majú byť mladí ľudia pripravení na 21. storočie, sú tieto zručnosti nevyhnutné;
26. podčiarkuje, že otázke zlepšovania výsledkov vzdelávania v súvislosti s dostupnými zdrojmi by sa malo v rámci ET 2020 venovať viac pozornosti, najmä pokiaľ ide o vzdelávanie dospelých;

Štvrtok 23. júna 2016

27. nabáda Komisiu a členské štáty, aby preskúmali existujúce pravidlá hodnotenia programov vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré sú financované prostredníctvom európskych finančných nástrojov, pričom sa budú viac zameriavať na kvalitatívne posúdenie vplyvu a na výsledky vo vzťahu k sledovaným prioritám ET 2020;
28. vyzýva členské štáty, aby štipendiami a pôžičkami podporovali také učebné a študijné programy, ktorých štruktúra by prispievala k zosúladieniu vzdelávania a potrieb praxe;
29. zdôrazňuje, že je potrebné lepšie koncentrovať úsilie v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy zlučovaním a racionalizáciou existujúcich programov a iniciatív;
30. vyzýva Komisiu, aby podľa potreby pristupovala k menšinovým skupinám ako k samostatným a osobitným skupinám s cieľom lepšie reagovať na konkrétne problémy, s ktorými sa stretáva každá z týchto skupín;
31. je pevne presvedčený, že investície do vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, ktoré sú náležite prispôbené úrovni citlivosti a vyspelosti každej cieľovej skupiny, majú vyššiu návratnosť než investície do iných stupňov vzdelávania; poukazuje na skutočnosť, že investície do vzdelávania v ranom detstve preukázateľne znižujú neskoršie náklady;
32. domnieva sa, že úspech vzdelávania na všetkých úrovniach závisí od dobre vyškolených učiteľov a neustáleho rozvoja ich odbornej prípravy, čo si vyžaduje dostatočné investície do odbornej prípravy učiteľov;

Kvalita vzdelávania a odbornej prípravy

33. žiada, aby sa venovala väčšia pozornosť kvalite vzdelávania, a to od materskej školy a počas celého života;
34. vyzýva na rozvoj osvedčených postupov pri posudzovaní kvalitatívneho pokroku a investícií do využívania kvalitných údajov so zainteresovanými stranami na miestnej, regionálnej a celoštátnej úrovni bez ohľadu na relevantnosť ukazovateľov a kritérií používaných v rámci ET 2020;
35. poukazuje na dôležitosť výučby a nadobúdania všeobecných základných zručností, ako sú IKT, matematika, kritické myslenie, cudzie jazyky, mobilita atď., ktoré umožnia mladým ľuďom ľahšie sa prispôsobiť meniacemu sa sociálnemu a hospodárskemu prostrediu;
36. poukazuje na bezprecedentne vysoký počet študujúcich, ktorí sa zúčastňujú na formálnom vzdelávaní; vyjadruje znepokojenie nad tým, že miera nezamestnanosti mladých ľudí v EÚ je naďalej vysoká a miera zamestnanosti absolventov vysokých škôl sa znižila;
37. zdôrazňuje, že referenčné ciele týkajúce sa vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré boli stanovené v stratégii EÚ 2020, a to najmä zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky na menej ako 10 % a zvýšenie podielu mladšej generácie s akademickým titulom na 40 %, by sa nemali plniť na úkor kvality vzdelávania, ale skôr by sa mali realizovať s ohľadom na prvý cieľ ET 2020, ktorým sú relevantné a kvalitné zručnosti a kompetencie; konštatuje, že jedným zo spôsobov, ako to dosiahnuť, je rozvoj projektov duálneho vzdelávania;
38. upozorňuje na to, že štandardizované testy a kvantitatívne prístupy, pokiaľ ide o zodpovednosť v oblasti vzdelávania, merajú prinajlepšom úzky okruh tradičných kompetencií a môžu viesť k tomu, že školy budú musieť prispôbovať učebné osnovy testovacím materiálom, a teda zanedbávať skutočné hodnoty vzdelávania; poukazuje na to, že vzdelávanie a odborná príprava hrajú dôležitú úlohu pri rozvíjaní morálnych a občianskych kvalít a ľudskosti, pričom práca učiteľov a úspechy študenti v tejto oblasti sa vo výsledkoch testov nezobrazujú; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu flexibility, inovácií a tvorivosti vo vzdelávacom prostredí, ktoré môžu podporiť kvalitu vzdelávania a dosahovanie vzdelávacích cieľov;
39. zdôrazňuje, že je potrebné rozvíjať základné zručnosti v záujme dosiahnutia kvalitného vzdelávania;
40. zdôrazňuje, že je dôležité poskytovať kvalitné predškolské vzdelávanie a včas ho modernizovať; kladie dôraz na to, že v systémoch vzdelávania a odbornej prípravy má kľúčovú úlohu prístup orientovaný na jednotlivca, ktorý prospieva rozvoju tvorivosti a kritického myslenia, pričom sa zameriava na osobné záujmy, potreby a schopnosti študentov;

Štvrtok 23. júna 2016

41. vyzýva členské štáty, aby nasmerovali investície do inkluzívneho vzdelávania, ktoré reaguje na spoločenské výzvy, pokiaľ ide o zabezpečenie rovnakého prístupu a príležitostí pre všetkých; zdôrazňuje, že kvalitné vzdelávanie a odborná príprava vrátane možnosti celoživotného vzdelávania a programy na boj proti všetkým formám diskriminácie, hospodárskym a sociálnym rozdielom a príčinám vylúčenia majú zásadný význam pre zlepšenie sociálneho začlenenia a života mladých ľudí, ktorí sú postihnutí sociálnym a ekonomickým znevýhodnením, a tiež mladých ľudí z radov menších, a podčiarkuje potrebu nepretržitého úsilia o obmedzenie ich predčasného ukončovania školskej dochádzky;
42. žiada, aby sa v prípade osôb so zdravotným postihnutím alebo s osobitnými potrebami zabezpečila väčšia inkluzívnosť vo vzdelávaní a odbornej príprave, a zároveň naliehavo požaduje zlepšenie odbornej prípravy učiteľov tak, aby získali zručnosti, pokiaľ ide o schopnosť začleňovať a integrovať študentov so zdravotným postihnutím a pomáhať im;
43. zdôrazňuje, že by sa mali preskúmať a vyhodnotiť vedľajšie účinky bolonského procesu a študentskej mobility; nabáda členské štáty, aby vyvíjali väčšiu snahu splniť ciele a zabezpečiť vykonávanie reforiem dohodnutých v rámci bolonského procesu a programov mobility a aby sa zaviazali, že budú účinnejšie spolupracovať s cieľom napraviť ich nedostatky tak, aby lepšie odrážali potreby študentov a akademickej obce ako celku a stimulovali a podporovali zlepšenia, čo sa týka kvality vysokoškolského vzdelávania;
44. podporuje širšie zapojenie akademickej obce do pracovného cyklu strategického rámca ET 2020;
45. poznamenáva, že bolonský proces priniesol významné úspechy, a zastáva názor, že vzdelávacie inštitúcie by mali uplatňovať flexibilitu pri využívaní modulov a Európskeho systému prenosu kreditov (ECTS);
46. víta úsilie o zvýšenie prihlasovania sa študentov do odborov STEM (veda, technológia, inžinierstvo a matematika), ale nie na úkor humanitných vied, ktoré sú nevyhnutné na náležité využívanie príležitostí, ktoré poskytujú odbory STEM;
47. zdôrazňuje, že dosahovanie finančných výsledkov by nemalo byť podmienkou pre všetky akademické činnosti, a v tejto súvislosti požaduje, aby sa vyvíjala snaha zabezpečiť, že humanitným vedám nebude hroziť odstránenie z výskumného priestoru;
48. podporuje komplexnejší náhľad, ktorý kladie dôraz na význam rôznorodosti odborov v oblasti vzdelávania a výskumu;
49. zasadzuje sa za to, aby sa z hľadiska kvalitatívnych výsledkov prešlo k tvorbe takých programov mobility, ktoré reagujú na priority a slúžia stanoveným cieľom v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy; žiada náležité vykonávanie návrhov uvedených v Európskej charte kvality mobility a lepšie využívanie všetkých dostupných nástrojov na to, aby sa študenti pripravili na vhodný druh mobility, ktorý by mohli potrebovať; nabáda členské štáty, aby v plnej miere využívali potenciál internacionalizácie v domácom prostredí s cieľom poskytnúť študentom, ktorí nemajú záujem zúčastniť sa na mobilite smerom von, počas ich štúdia medzinárodný rozmer;
50. opätovne potvrdzuje, že je nutné zaistiť dostupnosť príležitostí na mobilitu, najmä čo sa týka odbornej prípravy, pre znevýhodnených mladých ľudí a osoby trpiace rôznymi formami diskriminácie; zdôrazňuje dôležitú úlohu programov mobility, ako je Erasmus+, pri stimulovaní rozvoja prierezových zručností a kompetencií u mladých ľudí; zdôrazňuje, že je nutné posilniť obnovený európsky program vzdelávania dospelých;
51. zdôrazňuje význam celkového rámca pre uznávanie kvalifikácií a diplomov ako kľúčového prvku pri zabezpečovaní cezhraničnej mobility v oblasti vzdelávania a mobility pracovnej sily;
52. požaduje, aby sa vyvíjalo väčšie úsilie, pokiaľ ide o potvrdzovanie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa vrátane dobrovoľných služieb, a aby sa vytvárali nástroje na uznávanie digitálne nadobudnutých vedomostí a kompetencií;

Štvrtok 23. júna 2016

53. poznamenáva, že osobitná pozornosť by sa mala venovať zjednodušeniu a racionalizácii existujúcich nástrojov EÚ v oblasti zručností a kvalifikácií zameraných na širokú verejnosť, aby sa rozšíril ich dosah v súlade s výsledkami prieskumu Komisie z roku 2014, ktorý sa týkal európskeho priestoru pre zručnosti a kvalifikácie;

Migrácia a vzdelávanie

54. zdôrazňuje, že výzvy, ktoré predstavuje európska a mimoeurópska migrácia a súčasná utečenecká a humanitárna kríza pre systémy vzdelávania a odbornej prípravy, by sa mali riešiť na európskej, vnútroštátnej a regionálnej úrovni;

55. zdôrazňuje, že neschopnosť poskytnúť migrantom, utečencom a žiadateľom o azyl vzdelanie a odbornú prípravu negatívne ovplyvní ich budúcu zamestnateľnosť, rozvoj poznatkov o kultúrnych a sociálnych hodnotách ich hostiteľskej krajiny a v konečnom dôsledku ich integráciu do spoločnosti a prínos pre ňu;

56. požaduje lepšiu spoluprácu medzi orgánmi EÚ a jednotlivých štátov s cieľom nájsť vhodný prístup na rýchlu, úplnú a udržateľnú integráciu utečencov a migrantov do systémov vzdelávania a odbornej prípravy;

57. víta rozhodnutie začleniť vzdelávanie migrantov do činnosti pracovných skupín ET 2020 a v počiatočnej fáze ich pôsobenia zorganizovať príslušné činnosti partnerského učenia;

58. zdôrazňuje, že je nutné, aby ministerstvá školstva členských štátov a generálne riaditeľstvo Komisie pre vzdelávanie a kultúru spolupracovali v záujme zabezpečenia rovnakého prístupu ku kvalitnému vzdelaniu, najmä tým, že sa zahrnú najviac znevýhodnené osoby a osoby s rôznym zázemím vrátane nových migrantov a integrujú sa do priaznivého vzdelávacieho prostredia;

59. požaduje prijatie opatrení na integráciu detí migrantov, utečencov a žiadateľov o azyl z Európy aj mimo nej do systémov vzdelávania a odbornej prípravy a opatrení, ktoré im pomôžu prispôbiť sa učebným osnovám a vzdelávacím štandardom hostiteľského členského štátu prostredníctvom podpory inovatívnych učebných metód a poskytnutia jazykovej pomoci a v prípade potreby aj sociálnej pomoci pre deti, pričom dostanú možnosť oboznámiť sa s kultúrou a hodnotami hostiteľskej krajiny a zároveň si zachovávajú svoje vlastné kultúrne dedičstvo;

60. nabáda členské štáty, aby preskúmali možnosti, pokiaľ ide o začlenenie učiteľov a akademických pracovníkov z radov migrantov do európskych systémov vzdelávania a prospešné využitie ich jazykových a pedagogických zručností a skúseností;

61. odporúča členským štátom a poskytovateľom vzdelávania, aby ponúkali poradenstvo a podporu deťom migrantov, utečencov a žiadateľov o azyl, ktoré sa usilujú o prístup k vzdelávacím službám, a aby im na tento účel poskytovali jasné informácie a vytvorili viditeľné kontaktné miesta;

62. vyjadruje znepokojenie nad skutočnosťou, že polovica školiteľov pedagógov v krajinách OECD sa domnieva, že systémy odbornej prípravy učiteľov ich dostatočne nepripravujú na účinné zvládanie rozmanitosti, a nabáda príslušné členské štáty, aby učiteľom zabezpečili sústavnú odbornú podporu v tejto oblasti, vďaka ktorej získajú potrebné pedagogické kompetencie, pokiaľ ide o migráciu a akulturáciu, a budú môcť využívať rozmanitosť ako bohatý zdroj pre výučbu v triedach; zasadzuje sa za lepšie využívanie potenciálu činností partnerského učenia medzi členskými štátmi;

63. podporuje myšlienku vytvorenia asistenčných pracovísk a usmernení pre učiteľov, ktoré im budú ponúkať včasnú podporu, čo sa týka pozitívneho prístupu k rôznym typom rozmanitosti a presadzovania medzikultúrneho dialógu v triede, ako aj poradenstvo v prípade konfrontácie so študentmi, ktorým hrozí radikalizácia;

64. požaduje vytváranie diferencovaných synergií medzi pracovnými skupinami ET 2020 a sieťami, ako je napríklad pracovná skupina pre vzdelávanie v rámci siete na zvyšovanie povedomia o radikalizácii (RAN);

Štvrtok 23. júna 2016

65. požaduje vytvorenie príslušnej skupiny odborníkov, ako sa stanovuje v pracovnom pláne Európskej únie pre mládež na roky 2016 – 2018;
66. zdôrazňuje, že je potrebné zaviesť viac vzdelávacích programov založených na jazykoch;
67. vyzýva členské štáty, aby sa usilovali urýchlene vytvoriť a zaviesť mechanizmy na lepšie pochopenie a identifikáciu kvalifikácie migrantov, utečencov a žiadateľov o azyl, pretože mnohí z tých, ktorí vstupujú na územie EÚ, prichádzajú bez dokladu o formálnej kvalifikácii;
68. vyzýva členské štáty, aby zvážili, ako možno rozvíjať existujúce formy uznávania odbornej kvalifikácie vrátane primeraného overovania doterajšieho vzdelania;
69. domnieva sa, že neformálne vzdelávanie a informálne učenie majú potenciál stať sa účinným nástrojom úspešnej integrácie utečencov do trhu práce a spoločnosti;
70. zdôrazňuje významnú úlohu neformálneho vzdelávania a informálneho učenia, ako aj účasti na športových a dobrovoľníckych činnostiach pri podnecovaní rozvoja občianskych, sociálnych a medzikultúrnych kompetencií; zdôrazňuje, že niektoré krajiny dosiahli značný pokrok pri vypracúvaní príslušných právnych rámcov, zatiaľ čo iné majú ťažkosti, čo sa týka vytvárania komplexných stratégií potvrdzovania; zdôrazňuje preto potrebu rozvíjať komplexné stratégie, ktoré umožnia potvrdzovanie;
71. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby uľahčovali zavádzanie opatrení na zápis študentov z radov migrantov, utečencov a žiadateľov o azyl na univerzity, a to bez toho, aby tým boli dotknuté vnútroštátne predpisy a právomoci v oblasti prístupu k vzdelávaniu a odbornej príprave; víta iniciatívy, ktoré v tomto smere prijalo niekoľko európskych univerzít, a podporuje výmenu najlepších postupov v tejto oblasti;
72. požaduje vytvorenie „vzdelávacích koridorov“, ktoré študentom z radov utečencov alebo študentom prichádzajúcim z oblastí konfliktov umožnia zapísať sa na európske univerzity, a to aj na diaľkové štúdium;
73. vyzýva členské štáty, aby uľahčili zápis študentov z radov migrantov na všetkých úrovniach vzdelávania;
74. domnieva sa, že program Science4Refugees by sa mal vyhodnotiť a v prípade potreby ďalej rozvinúť; zasadzuje sa za to, aby sa na úrovni EÚ i na vnútroštátnej úrovni podporovali neziskové inštitúcie, ktoré pomáhajú akademickým pracovníkom z radov migrantov, utečencov a žiadateľov o azyl v oblasti vedy a iných profesijných oblastiach;
75. poznamenáva, že únik mozgov predstavuje riziko pre členské štáty, najmä tie zo strednej/východnej a južnej Európy, kde rastie počet mladých absolventov vysokých škôl nútených odísť do zahraničia; vyjadruje znepokojenie nad tým, že pracovné skupiny ET 2020 náležite neriešia otázku nevyváženej mobility, a zdôrazňuje, že je potrebné zaoberať sa týmto problémom na úrovni jednotlivých členských štátov i EÚ;
76. podčiarkuje rozhodujúcu úlohu vzdelávania a odbornej prípravy pri posilňovaní postavenia žien vo všetkých oblastiach života; zdôrazňuje, že je nutné riešiť problém rodových rozdielov a uznať osobitné potreby mladých žien, a to aj začlenením rodového hľadiska do ET 2020; kladie dôraz na to, že keďže rovnosť medzi mužmi a ženami patrí k základným hodnotám EÚ, je nutné, aby všetky vzdelávacie inštitúcie podporovali túto zásadu a zaviedli ju medzi svojimi študentmi s cieľom prispievať k tolerancii, nediskriminácii, aktívnemu občianstvu, sociálnej súdržnosti a medzikultúrnemu dialógu;

o

o o

77. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.